

C. STRATEEGIA MEEDE ¹

1. Strateegia meetme nimetus

Meede 1 - Elukeskkonna arendamine

2. Strateegia meetme rakendamise vajaduse lühikirjeldus

Tervislikud eluviisid ja puhas loodus. Piirkonna kultuuri- ja sporditaristu on suures osas rajatud ajal, mil keskkonnasõbralikkusele ning kuluefektiivsusele ei pööratud olulist tähelepanu. Täna on oludes on vajadus taristu kuluefektiivsuse suurendamise järele, et tagada haldamise jätkusuutlikkus ning keskkonnasõbralikkus.

Turismipiirkonnana on olemas suur potentsiaal, kuid selle realiseerimiseks vajavad külastusobjektid ja taristu ning turvalisus arendamist. Toimib lihtne põhimõte – kui kohalikul on oma kodukohas hea olla, siis on ka turistil seal hea olla.

Multifunktsionaalsus. Palju objekte piirkonnas on rajatud vaid ühe kasutusotstarbega. Väheneva rahvastiku ning objektide halduskulude tõusu kontekstis ei ole selline lahendus mõistlik ega otstarbekas. Vajadus on kuluefektiivsete, multifunktsionaalsete ja keskkonnasõbralike lahenduste järele.

3. Strateegia meetme eesmärk

Meetme üldeesmärk (vastab strateegia eesmärgile 1): Elukeskkonna jaoks oluliste objektide ja (kogukonna)teenuste arendamisel innovaatiliste lähenemiste kasutamine on taganud nende multifunktsionaalsuse, turvalisuse ja jätkusuutlikkuse;

Meetme spetsiifilised eesmärgid:

Mäluasutuste, kultuuri- ja spordirajatiste taristu haldamine on kuluefektiivne, jätkusuutlik ning keskkonnasõbralik;

Leader toetust saanud avaliku kasutuse eesmärgiga objektid on multifunktsionaalsed (vähemalt 2 erineva valdkonna kasutusviisi samale objektile);

Leader toetust saanud avalikus kasutuses olevate objektide külastatavus on kahekordistunud võrreldes 2015. aastaga;

Elukeskkonda suunatud investeeringud on aidanud tõsta piirkonna kodanike turvatunnet vähemalt 30% võrreldes 2015. aastaga.

4. Toetatavad tegevused²

Toetatavad tegevused:

Mäluasutuste, kultuuri- ja spordirajatiste investeeringud – investeeringud hoonetesse (ehitus- ja renoveerimistegevus) ning hoonega seotud seadmetesse; funktsioonide mitmekeskistamisele suunatud investeeringud; keskkonnasäästlike tehnoloogiate kasutuselevõtuks tehtavad investeeringud (sh küttesüsteemi ümberehitus jms); matka- ja terviseradade rajamine ning viidastamine; vaatamisväärsuste heakorrastamine jms.

Meetme eesmärkidega seotud tegevusteks vajalike **väikevahendite soetamine**;

Lairibühenduse rajamine juhul kui see aitab saavutada meetme eesmärke;

Piirkonna turvalisuse tõstmine – investeeringud ohutuse suurendamiseks; investeeringud kogukonnale vajalikesse turvaseadmetesse jms.

Meetme raames toetatakse strateegia ja meetme prioriteetidega seotud tegevuste korraldamise ja/või elluviimisega seotud kulutusi, põhjendatud juhtudel ka soetusi.

Kulutused peavad olema mõistlikud ning põhjendatud, kooskõlas meetme üldeesmärkidega ning vastava maaeluministri Leader-meetme määrusega.

Mittetoetatavad tegevused/kulud:

Investeeringud objektidesse, mis projekti tulemusel ei saavuta täielikult eesmärki (st jäävad pooleli ning vajavad tervikliku toimivuse tagamiseks jätkuinvesteeringuid);

Korterühistute investeeringuid eraomandit väärtustavasse tegevusse (katuste ja fassaadide remont jms);

Investeeringuid piirkonnast väljaspool asuvatesse objektidesse;

Ehitusprojekteerimine;

Meetme sihtgrupp (kes saab meetmest toetust taotleda):

Mittetulundusühingud, sihtasutused, kohalikud omavalitsused (sh omavalitsuste hallatavad allasutused), kes tegutsevad MTÜ Ida-Harju Koostöökoja tegevuspiirkonnas;

Projektist kasusaajad peavad olema Ida-Harju Koostöökoja piirkonna elanikud ja/või organisatsioonid;

Taotlejaks ei saa olla erakond, äriühing ega välisriigis registreeritud organisatsioon.

5. Kohaliku tegevusgrupi nõuded projektitoetuse taotlejale ja toetuse saajale (sh. dokumendid , mida peab projektitoetuse taotleja esitama taotluse esitamisel)

Projektitoetuse taotleja peab taotluse tegevusgrupile esitamise hetkel täitma **kõiki vastavas maaeluministri määruses esitatud tingimusi**.

Meetmest 1 projektitoetuse taotleja peab lisaks vastava maaeluministri määruse poolt esitatud tingimustele täitma järgmisi nõudeid:

- Iga taotleja saab esitada meetme **ühte vooru ühe projektitoetuse taotluse**;
- Projektitoetuse taotlejal **ei tohi taotlemise hetkel olla pooleli** sama meetme raames toetatud projekte (pooleli = lõpparuanne tegevusgrupile esitamata).

- Projektitoetuse taotleja peab esitama **tegevusgrupi poolt kehtestatud vormil projekti kirjelduse ja eelarve**;
- Projektitoetuse taotlejal ei tohi projektitoetuse taotluse tegevusgrupile esitamise hetkel olla 30 eurot ületavat **riiklikku maksuvõlga**. Maksuvõla olemasolu kontrollitakse taotluse vastuvõtmisel;
- Ehitustegevust sisaldava projekti puhul peab taotleja koos taotlusdokumentidega esitama ehitusloa või ehitusteatis (juhul kui see on nõutav Ehitusseadustiku kohaselt);
- **Juhul kui taotletakse toetust ehitustegevuseks, mis seaduse või Leader määruse kohaselt ei nõua ehitusteatis, ehitusluba ega põhi- või eelprojekti esitamist**, esitab taotleja koos taotlusdokumentidega joonised ja info planeeritava ehitustegevuse (remont, rekonstrueerimine vms) koha, mahu jms kohta. Info peab olema esitatud sellisel kujul, et hindajal on võimalik detailselt aru saada planeeritava tegevuse olemusest ja mahust, vajaliku ehitusmaterjali mahust (hindamaks hinnapakumuse / hinnakalkulatsiooni realistlikkust);
- Taotleja peab läbima **nõustamise kohaliku tegevusgrupi poolt kinnitatud nõustaja juures**, kes annab nõustamise läbimise kohta vastava kinnituskirja. Kinnituskiri peab olema lisatud projektitoetuse taotlusele;
- Meetmest 1 projektitoetuse taotleja (v.a KOV) peab koos peab koos taotlusdokumentidega esitama taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud **majandusaasta kinnitatud aruande ära kirja*** või kontserni puhul taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud majandusaasta kinnitatud majandusaasta konsolideeritud aruande ära kirja;
*(majandusaasta aruanne = väljatrükk Äriregistri süsteemist);
- Projektitoetuse taotleja (v.a KOV) peab koos taotlusdokumentidega esitama eelmise majandusaasta tulude jaotuse ja käesoleva aasta tulude prognoosi, millest nähtub avaliku sektori (riigi, kohaliku omavalitsuse või nende ühenduse, muu avalik-õigusliku juriidilise isiku) toetuse osakaal;
- Juhul kui taotleja on MTÜ või SA, peab projektitoetuse taotleja koos taotlusdokumentidega esitama mitte varasema kui taotluse esitamisele vahetult eelnenud kuu esimese kuupäeva seisuga mittetulundusühingu liikmete nimekirja (v.a usulised ühendused ning ettevõtted);
- Projektitoetust taotlev organisatsioon peab olema **tegutsenud vähemalt 6 kuud** (st projektitoetuse taotlemise esitamise hetkeks peab Äriregistris organisatsiooni esmarestreerimisest olema möödunud vähemalt 6 kuud);
- Projektitoetuse saajal on kohustus peale projekti lõppu täita ja esitada tegevusgrupi poolt ettenähtud vormil **seirearuanne** ning võimaldada järelseire tegemist kuni 5.a. peale projekti lõppu.

6. Toetuse maksimaalne suurus ja määr

Toetuse määr mittetulundusühingutele, sihtasutustele ja kohalikele omavalitsustele on maksimaalselt **80% toetatava tegevuse abikõlblikust kogumaksumusest**;

Toetuse määr **taristuinvesteeringute (sh lairibaühenduse rajamise)** korral on olenemata taotleja juriidilisest vormist maksimaalselt **60% toetatava tegevuse abikõlblikust kogumaksumusest**;

Projektitoetuse miinimumsumma on 5000 eurot;

Projektitoetuse maksimumsumma on 80 000 eurot.

7. Viide sihtvaldkonnale

6B - maapiirkondade kohaliku arengu soodustamine;

6C - info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kättesaadavuse, kasutamise ja kvaliteedi parandamine maapiirkondades.

8. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 artiklis 5 nimetatud prioriteetid, mille eesmärkide saavutamisele strateegia meetme rakendamine enim kaasa aitab³

Prioriteet 6 - sotsiaalse kaasamise, vaesuse vähendamise ja maapiirkondade majandusliku arengu edendamine, sh:

6B - maapiirkondade kohaliku arengu soodustamine;

6C - info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kättesaadavuse, kasutamise ja kvaliteedi parandamine maapiirkondades.

Seosed LEADER spetsiifiliste eesmärkidega:

Sotsiaalse kaasatuse edendamine;

Uuenduslike lahenduste leidmise ja kasutuselevõtu soodustamine;

Kohaliku tasandi valitsemise parendamine läbi erinevate osapoolte kaasamine.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 artiklite numbrid, mis antud meetmega seonduvad: 20; 35

9. Viide arengukava meetmele, kui strateegia meede sellega kattub

Ei kattu.

10. Strateegia meetme indikaatorid ja sihttasemed

Meetme indikaatorid ja sihttasemed:

Rekonstrueeritud, rajatud või korrastatud objektide arv - 8

Keskkonnasäästlikke tehnoloogiaid kasutavate objektide arv - 5

Piirkonna turvalisust suurendavate investeeringuprojektide arv - 3

11. Projektitoetuse taotluste hindamiskriteeriumid

Kvalititseerumiskriteerium:

Taotlus aitab kaasa meetme eesmärkide saavutamisele - hinnatakse JAH/EI skaalal. Juhul kui hindajatest 50% või rohkem vastab "EI," kõrvaldatakse taotlus edasiselt hindamiselt.

Sisulise hindamise kriteeriumid:

Objekti vajalikkus/olulisus piirkonnas - osakaal 25%

Investeeringu mõju probleemi lahendamisele - osakaal 20%

Investeeringu kuluefektiivsus ja jätkusuutlikkus - 20%

Multifunktsionaalsus - osakaal 20%

Taotlusdokumentide tehniline korrektsus - osakaal 10%

Projekti omafinantseeringu määr - osakaal 5%

Hindamisel rakendatakse 5 punkti skaalat ja 50% lävendit – vähem kui 50% maksimaalsetest võimalikest hindepunktidest saanud projekti osas PRIA-le projekti rahastamise ettepanekut ei tehta.

Hindepunktide selgitused:

1. Objekti vajalikkus/olulisus piirkonnas

Hinne	Selgitus
1	Projekt (investeeringu objekt) ei ole piirkonnas oluline st läheduses on olemas samaväärsed alternatiivid. Investeeringuobjekti kasutajate arv ning kasutusintensiivsus on madalad (võrreldes sarnaste objektidega piirkonnas) ning projekt ei avalda mõju objekti kasutusintensiivsusele. Objekti kasutajate sihtgrupp on väga kitsalt piiritletud (nt üks küla). Tegevus / objekt ei kajastu piirkondlikes arengudokumentides (KOV arengukava, küla arengukava jne)

2	Projekt (objekt) omab keskmist mõju piirkonna elukeskkonnale. Läheduses asuvad sarnased alternatiivid on analüüsitud ning objekti vajalikkus põhjendatud. Projekt ei avalda otseselt ega kaudset mõju piirkonna turismiatraktiivsusele. Objekti kasutajate arv ja kasutusintensiivsus on projektis kirjeldatud, kuid numbriliselt detailselt välja toomata. Objekti kasutusintensiivsus projekti tulemusel oluliselt ei muutu. Objekt ei ole otseselt ega kaudselt piirkondlikes arengudokumentides kajastatud.
3	Projekt (objekt) omab suurt mõju piirkonna elukeskkonnale. Läheduses asuvad sarnased alternatiivid on analüüsitud ning objekti vajalikkus põhjendatud. Projekt avaldab kaudset mõju piirkonna turismiatraktiivsusele. Objekti kasutajate arv ja kasutusintensiivsus on projektis kirjeldatud, kuid numbriliselt detailselt välja toomata. Objekti kasutusintensiivsus projekti tulemusel oluliselt ei muutu. Objekt on kajastatud piirkondlikes arengudokumentides (otseselt või kaudselt).
4	Projekt (objekt) omab suurt mõju piirkonna elukeskkonnale. Läheduses asuvad sarnased alternatiivid on selgelt analüüsitud ning objekti vajalikkus tuleb analüüsist selgelt välja. Projekti tulemusel suureneb piirkonna turismiatraktiivsus (objekt loob eeldused turistide piirkonda toomiseks, kuid ei ole iseseisva turismiobjektina atraktiivne). Objekti kasutajate arv ja kasutusintensiivsus on projektis selgelt (sh numbriliselt) välja toodud. Objekti kasutusintensiivsus projekti tulemusena tõuseb (kasutusintensiivsuse tõus on projektis selgelt välja toodud ja põhjendatud nii numbriliselt kui sisuliselt). Objekt on kajastatud piirkondlikes arengudokumentides (otseselt või kaudselt).
5	Projekt (objekt) omab suurt mõju piirkonna elukeskkonnale. Läheduses asuvad sarnased alternatiivid on selgelt analüüsitud ning objekti vajalikkus tuleb analüüsist selgelt välja. Projekti tulemusel suureneb piirkonna turismiatraktiivsus (objekt on iseseisvalt turismiobjektina atraktiivne ning toob inimesi piirkonda). Objekti kasutajate arv ja kasutusintensiivsus on projektis selgelt (sh numbriliselt) välja toodud. Objekti kasutusintensiivsus projekti tulemusena tõuseb (kasutusintensiivsuse tõus on projektis selgelt välja toodud ja põhjendatud nii numbriliselt kui sisuliselt). Objekt on otseselt kajastatud piirkondlikes arengudokumentides.

2. Investeeringu mõju probleemi lahendamisele

1	Investeering ei lahenda probleemi ja/või ei ole projekti elluviimisega lahendatav probleem kirjeldatud.
2	Investeeringuga lahendatav probleem on kirjeldatud pealiskaudselt. Püstitatud probleemi kooskõla IHKK strateegia ja meetme eesmärkidega on kirjeldatud väga vähesel määral. Seos projekti tegevuste ja planeeritavate tulemuste vahel on ebaselge. Investeering aitab probleemi lahendada vähesel määral.
3	Investeeringuga lahendatav probleem on kirjeldatud. Püstitatud probleemi kooskõla IHKK strateegia ja meetme eesmärkidega on kirjeldatud üldiselt. Seos projekti tegevuste ja tulemuste vahel on selge. Investeering aitab oluliselt kaasa probleemi lahendamisele.
4	Taotleja poolt on selgelt kirjeldatud probleem, mida projektiga lahendada. Püstitatud probleemi kooskõla IHKK strateegia ja meetme eesmärkidega on detailselt kirjeldatud. Valitud tegevused aitavad oluliselt kaasa probleemi lahendamisele. Projekti tegevused ja tulemused on selges seoses. Investeering lahendab probleemi suurel määral.

5	Taotleja poolt on selgelt kirjeldatud probleem, mida projektiga lahendada. Püstitatud probleemi kooskõla IHKK strateegia ja meetme eesmärkidega on detailselt kirjeldatud. Valitud tegevused on optimaalsed ja piisavad probleemi lahendamiseks. Projekti tegevused ja tulemused on selges seoses. Investeering lahendab probleemi täielikult.
3. Investeeringu kuluefektiivsus ja jätkusuutlikkus	
1	Projekti omafinantseeringu katteallikaid ei ole kirjeldatud; projekti ei ole kuluefektiivne, puudub vastav kirjeldus, edasist kasutamist ja haldamiskulusid ning nende katteallikaid ei ole kirjeldatud.
2	Projektis kirjeldatud teostavus-tasuvusanalüüs on pealiskaudne, puuduvad tehnilised põhjendused, analüüsid. Järgmiste aastate kulude ja tulude prognoos on pealiskaudne, seletuskiri puudu või väga üldine; Projektiga ehitatavat / renoveeritavat ehitist / pinda või projektiga soetatavat seadet(seadmeid) on ilma lisainvesteeringuteta võimalik sihtotstarbeliselt kasutada kuni kuni 5 aastat. Projekti omafinantseeringu katteallikad ei ole selged. Projekti elluviimisega seotud riskid on pealiskaudselt kirjeldatud.
3	Projektis on kirjeldatud teostavus-tasuvusanalüüs (sh ka tasakaal teostava investeeringu suuruse ning selle tasuvuse aja osas. Olemas on ka tehnilised põhjendused, analüüsid). Järgmiste aastate kulude ja tulude prognoos selgelt kirjeldatud koos kulude katteallikatega; Projektiga ehitatavat / renoveeritavat ehitist / pinda või projektiga soetatavat seadet(seadmeid) on ilma lisainvesteeringuteta võimalik sihtotstarbeliselt kasutada kuni 5-7 aastat. Projekti omafinantseeringu katteallikad on kirjeldatud. Projekti elluviimisega seotud riskid on kirjeldatud.
4	Projektis on selgelt kirjeldatud teostavus-tasuvusanalüüs (sh ka tasakaal teostava investeeringu suuruse ning selle tasuvuse aja osas. Olemas on ka tehnilised põhjendused, analüüsid). Järgmiste aastate kulude ja tulude prognoos on detailselt kirjeldatud, piisavalt selgitatud ning olemas on konkreetsed ja selged kulude katteallikad; Projektiga ehitatavat / renoveeritavat ehitist / pinda või projektiga soetatavat seadet(seadmeid) on ilma lisainvesteeringuteta võimalik sihtotstarbeliselt kasutada kuni 8-10 aastat. Projekti omafinantseeringu katteallikad on selgelt välja toodud. Projekti elluviimisega seotud riskid on hinnatud ja maandamine kirjeldatud.
5	Projektis on selgelt kirjeldatud teostavus-tasuvusanalüüs (sh ka tasakaal teostava investeeringu suuruse ning selle tasuvuse aja osas. Olemas on ka tehnilised põhjendused, analüüsid). Järgmiste aastate kulude ja tulude prognoos on detailselt kirjeldatud, piisavalt selgitatud ning olemas on konkreetsed ja selged kulude katteallikad; Projektiga ehitatavat / renoveeritavat ehitist / pinda või projektiga soetatavat seadet(seadmeid) on ilma lisainvesteeringuteta võimalik sihtotstarbeliselt kasutada üle 10 aasta. Projekti omafinantseeringu katteallikad on selgelt välja toodud. Projekti elluviimisega seotud riskid on detailselt kirjeldatud, hinnatud ja maandatud.
4. Multifunktsionaalsus	
1	Uusi funktsioone ega sihtgruppe projekti tulemusel ei lisandu või on sihtgrupp/funktsioon kirjeldatud väga üldiselt (nt "terve piirkond"; "kõik naised/lapsed/mehed" jne)
2	Projekti tulemusel lisandub 1 uus funktsioon ja/või sihtgrupp
3	Projekti tulemusel lisandub 2 uut funktsiooni ja/või sihtgruppi

4	Projekti tulemusel lisandub 3 uut funktsiooni ja/või sihtgruppi
5	Projekti tulemusel lisandub 4 uus funktsiooni ja/või sihtgruppi
5. Projekti omafinantseeringu määr	
1	Omafinantseeringu määr on minimaalne (20% või taristuinvesteeringute puhul 40%)
2	Omafinantseeringu määr on kuni 5% kõrgem minimaalsest (20,1 - 24,9% või taristuinvesteeringute puhul 40,1 - 44,9%)
3	Omafinantseeringu määr 5 - 10% kõrgem minimaalsest (25 - 29,9% või taristuinvesteeringute puhul 45 - 49,9%)
4	Omafinantseeringu määr on 10 - 15% kõrgem minimaalsest (30 - 34,9% või taristuinvesteeringute puhul 50 - 54,9%)
5	Omafinantseeringu määr on rohkem kui 15% minimaalsest kõrgem (enam kui 35% või taristuinvesteeringute puhul enam kui 55%)
6. Taotlusedokumentide tehniline korrektsus	
1	Projekti erinevate osade vahel (tegevused, eesmärgid, eelarve ning lisadokumendid jne) puuduvad loogilised seosed. Taotlusvormi sisuline osa on pealiskaudne, puuduvad viited uuringutele või analüüsidele jms. Matemaatilised vead projekti eelarves, kulude ja tulude prognoosis jms. Projektidokumentatsiooni läbivad süstemaatiliselt kirja- ja arvutusvead. Projekti ajakava on aasta täpsusega.
2	Projekti erinevate osade vahel (tegevused, eesmärgid, eelarve ning lisadokumendid jne) on osaliselt loogilised seosed. Taotlusvormi sisuline osa on kirjeldatud, kuid puuduvad viited uuringutele või analüüsidele jms. Projektidokumentatsioonis esinevad süstemaatiliselt kirja- ja arvutusvead. Projekti ajakava on poolaasta täpsusega.
3	Projekti erinevate osade vahel (tegevused, eesmärgid, eelarve ning lisadokumendid jne) on loogilised seosed. Taotlusvormi sisuline osa on kirjeldatud, olemas on viited uuringutele või analüüsidele. Viidete juurest puudub selgitus. Projektidokumentatsioonis ei esine süstemaatilisi kirja- ja arvutusvigu. Projekti ajakava on kvartali täpsusega.
4	Projekti erinevate osade vahel (tegevused, eesmärgid, eelarve ning lisadokumendid jne) on loogilised seosed. Taotlusvormi sisuline osa on kirjeldatud, olemas on viited uuringutele / analüüsidele jms. Viidete juures on toodud selgitus, kuidas projekt konkreetse uuringu / analüüsiga seostub. Projektidokumentatsioonis ei esine süstemaatilisi kirja- ja arvutusvigu. Projekti ajakava on kuu täpsusega.
5	Projekti erinevate osade vahel (tegevused, eesmärgid, eelarve ning lisadokumendid jne) on loogilised seosed. Taotlusvormi sisuline osa on kirjeldatud, olemas on viited uuringutele / analüüsidele jms. Viidete juures on toodud selgitus, kuidas projekt konkreetse uuringu / analüüsiga seostub. Projektidokumentatsioonis ei esine süstemaatilisi kirja- ja arvutusvigu. Projekti ajakava on nädala täpsusega.